

UCHWAŁA NR

Rady Miasta Krakowa

z dnia 09 lipca 2014

KANCELARIA RADY MIASTA I DZIELNIC KRAKOWA SEKRETARIAT	
wpłynęło dnia:	2014 -07- 09
Nr	9/14 38
Podpis	

w sprawie ustanowienia zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Zakrzówek”

Na podstawie art. 44 ust. 1 i 2 oraz art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

/t. j. Dz. U. z 2013 r., poz. 627 / z **późniejszymi zmianami**, Rada Miasta Krakowa uchwala, co następuje:

§ 1.

1. Ustanawia się zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Zakrzówek”, o powierzchni 118,45 ha, położony w Krakowie na terenie dzielnicy VIII Dębniki, zwany dalej „zespołem przyrodniczo-krajobrazowym”.
2. W skład zespołu przyrodniczo-krajobrazowego wchodzi nieruchomości położone w Krakowie, jednostka ewidencyjna Podgórze, obręb nr 8 - część działki 40/3, całe działki: 63/1, 67/1, 64/1, 47, 40/2, obręb nr 9 - części działek: 291, 264, 207/14, 141, 140/1, całe działki: 304, 300, 299, 298, 292, 289, 284/3, 284/2, 284/1, 283, 282/2, 282/1, 281/2, 281/1, 280/2, 280/1, 279, 278, 276/1, 276/2, 275, 264, 263, 262, 261, 260, 259/1, 258, 257/1, 256, 255, 254/3, 254/2, 253, 252/1, 251/6, 251/5, 251/4, 251/2, 250/6, 250/5, 250/3, 250/2, 250/1, 249/1, 249/2, 248/2, 248/1, 247/2, 247/1, 246, 245/1, 245/2, 244/2, 244/1, 207/29, 207/27, 207/25, 207/24, 207/38, 207/37, 207/36, 207/35, 207/18, 207/13, 207/11, 207/8, 207/7, 207/6, 207/5, 207/4, 207/3, 206, 205, 204, 203, 202, 201, 200, 199, 198, 197, 196, 195, 194, 193, 192, 191/11, 191/10, 191/9, 191/8, 191/6, 191/5, 191/4, 191/3, 191/2, 191/1, 190, 189, 188, 187, 186, 185, 184, 183, 182/1, 182/2, 181, 180, 179, 178, 177, 176, 175, 173/7, 174/2, 161/3, 152, 151, 150, 149, 146/3, 146/2, 146/1, 145, 144, 140/2, 14/3, 13/2, 13/1, 12, 11, 10, 9, 8, 7, 6/2, 6/1, 5, 4, 3, 2, 1, obręb nr 10 - części działek 519/7 579, 581; całe działki 127/2, 127/1, 573, 574, 575, 576, 578, 582,
3. Położenie zespołu przyrodniczo-krajobrazowego, o którym mowa w § 1, określone zostało na mapie stanowiącej załącznik nr 1 do uchwały

§ 2

Celem ustanowienia zespołu przyrodniczo-krajobrazowego jest ochrona ekosystemu stanowiącego miejsca występowania i rozrodu chronionych gatunków zwierząt i roślin oraz wysokich walorów krajobrazowych i estetycznych.

§ 3.

1. Na obszarze zespołu przyrodniczo-krajobrazowego zabrania się:
 - 1) niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obszaru; **za wyjątkiem terenu przeznaczanego pod zabudowę w uchwalonych mpzp” Park Zakrzówek” i „Zakrzówek- Zielna „ oraz terenu wyznaczonego w porozumieniu z przyrodnikami pod ścieżki spacerowe i drogi rowerowe,**
 - 2) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac

Bolesław Kowalski
 [Signature]
 [Signature]
 [Signature]
 [Signature]
 [Signature]

związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych; oraz prac dopuszczonych w uchwalonych mpzp „Park Zakrzówek” i” Zakrzówek -Zielna” a prac związanych z budową wyznaczonych w porozumieniu z przyrodnikami ścieżek spacerowych i dróg rowerowych,

- 3) uszkodzania i zanieczyszczenia gleby;
- 4) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- 5) zmiany sposobu użytkowania ziemi;
- 6) likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych;
- 7) umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 8) umieszczania tablic reklamowych.

§ 4.

Zakres ochrony czynnej obejmuje przeciwdziałanie sukcesji (zarastaniu) łąk i pastwisk, występujących na obszarach gminnych i Skarbu Państwa poprzez wypas lub koszenie z usunięciem biomasy,

§ 5.

Nadzór nad zespołem przyrodniczo-krajobrazowym powierza się Prezydentowi Miasta Krakowa.

§ 6.

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Krakowa.

§ 7.

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego.

SPRACUSM RACM

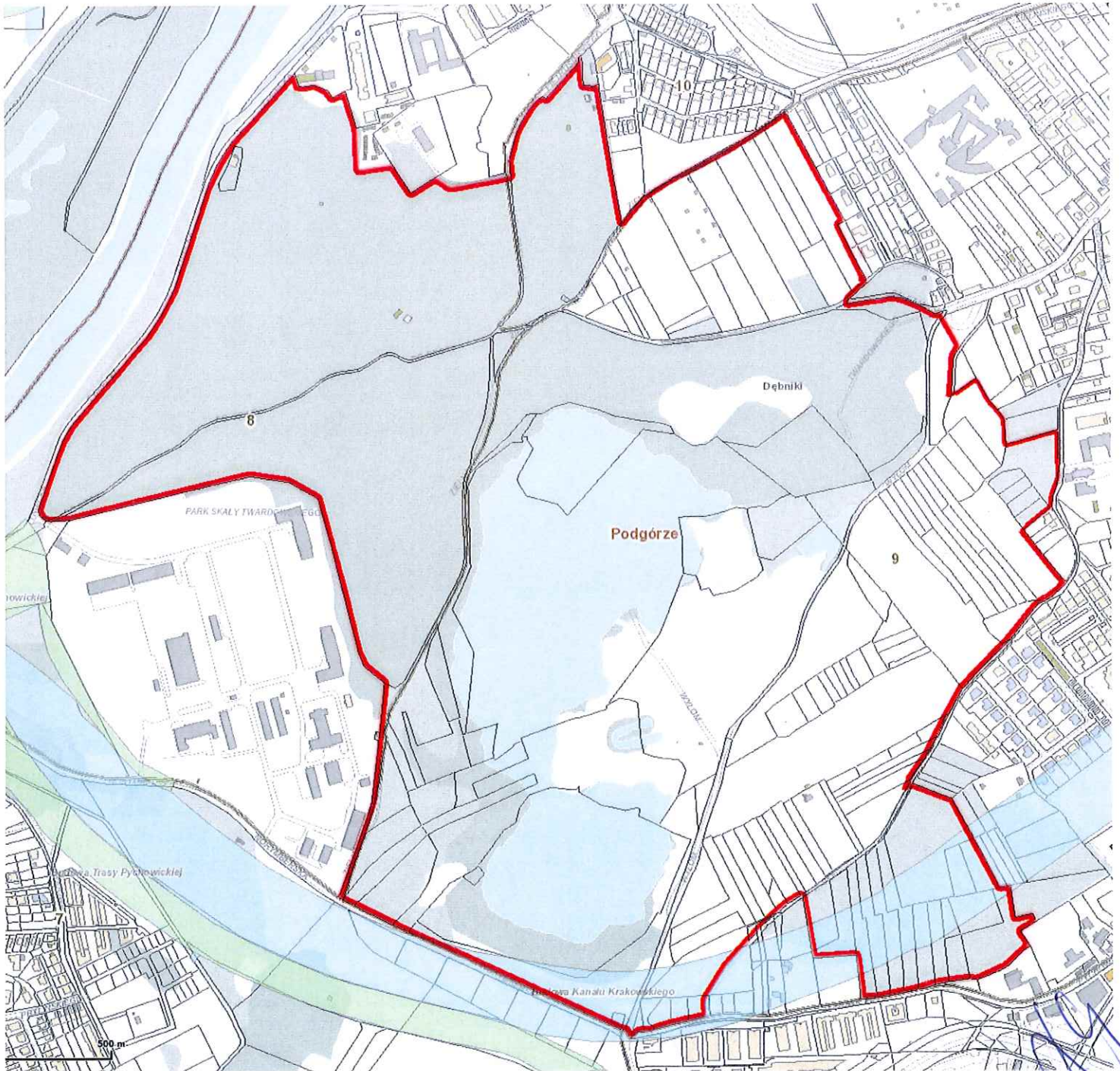
Artur Janek Pichas
E. Porębski
Adam Kalit,
Marek Bymański
Janusz Nowak
Paweł Janowski
Bolesław Konon
Ciekły Józef Jan

Załącznik graficzny do uchwały nr

Rady Miasta Krakowa

z dnia 09 lipca 2014

w sprawie ustanowienia zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Zakrzówek”

— Granica zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Zakrzówek”

Bedeas Kenar

Uzasadnienie uchwały

Podsumowanie.

Biorąc pod uwagę niezwykle w skali naszego miasta walory krajobrazowe i przyrodnicze obszaru Zakrzówka, a także wolę mieszkańców Krakowa postulujemy ochronę przyrodniczą tego terenu w formie zespołu przyrodniczo-krajobrazowego.

Zalew Zakrzówek otoczony łąkami, zadrzewieniami i lasami stanowi siedlisko podlegających ochronie, często zagrożonych wyginięciem roślin i zwierząt, a konieczność chronienia go wyraża szereg instytucji pozarządowych, a także Instytut Ochrony Przyrody PAN w Krakowie i Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska (opinie w załączniku).

Troską wielu tysięcy Krakowian, udokumentowaną w formie fizycznych i instytucjonalnych podpisów, jest pozostawienie Zakrzówka w formie wolnej od zabudowy mieszkaniowej, jako faktycznego terenu rekreacyjnego, służącego mieszkańcom przez kolejne dziesięciolecia.

1. Podstawa prawna.

Ustawową kompetencją rady gminy wynikającą z art. 44 ust. 1 ustawy z dn. 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t. j. Dz. U. z 2013 r., poz. 627) jest ustanawianie form ochrony przyrody. Jedną z form ochrony przyrody jest zespół przyrodniczo-krajobrazowy. Zespołami przyrodniczo-krajobrazowymi są fragmenty krajobrazu naturalnego i kulturowego zasługujące na ochronę ze względu na ich walory widokowe lub estetyczne.

Teren Zakrzówka jest miejscem występowania i rozrodu gatunków zwierząt i roślin chronionych przez prawo polskie i międzynarodowe.

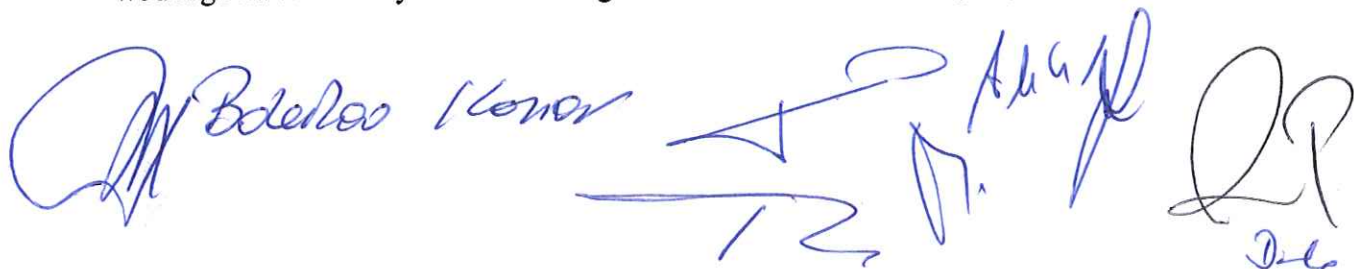
2. Walory krajobrazowe i kulturowe.

Wyjątkowo malownicze, skaliste wzgórza mają znaczenie dla krajobrazu w dużej skali (całej zachodniej części Krakowa). Z terenu wzgórz i ich przedpola roztaczają się panoramy i widoki na Wawel, historyczny Kraków, Kazimierz, Podgórze i Krzemionki Podgórskie. Widoki posiadają walory wybitne również w skali lokalnej wzgórz i ich bezpośredniego przedpola (zbiornik wodny, wzgórza i skały). Wolna od zabudowy i zielona przestrzeń Zakrzówka odgrywa nader ważną rolę w widokach od strony historycznego centrum Krakowa oraz najistotniejszych krajobrazowo miejsc naszego miasta.

Niewątpliwie miejscami o walorach kulturowych są obszary, gdzie trwale zachowała się działalność ludzka i to przez jej działalność wytworzyła się cała specyfika przestrzenna. Zasadniczo są to wyrobiska pokopalniane, gdzie w ich miejscu w samoczynny sposób utworzył się zbiornik wodny, nazwany zalewem Zakrzówek. Pozostałe doliny pokopalniane w naturalny sposób pokryły się szatą roślinną i wytworzył się w nich specyficzny system przyrodniczy z terenami podmokłymi i zalewowymi.

To właśnie działalność i aktywność ludzka miała znaczenie dla utworzenia się tego specyficznego krajobrazu obejmującego zbiornik wodny, doliny pokopalniane, wysokie pionowe zręby skalne, otwarte łąki ze zróżnicowaną szatą roślinną oraz inne formy rzeźby terenu i zróżnicowania przyrodniczego.

Teren wnioskowanego zespołu przyrodniczo-krajobrazowego składa się z dwóch części: zachodniej - zalesionej i utrzymywanej w formie parku leśnego, znajdują się tu jaskinie: Twardowskiego, Niska, Z kulkami oraz Jasna nad Wisłą; wschodniej - dużego zbiornika wodnego na terenie wyrobiska dawnego kamieniołomu, otoczonego łąkami i zadrzewieniami.

Handwritten signatures and initials in blue ink at the bottom of the document. From left to right: a large signature, the name 'Konow', a signature with a large flourish, a signature with a large flourish, and a signature with the initials 'QP' and 'D' below it.

3. Walory przyrodnicze.

Szata roślinna

- o 15 zbiorowisk roślinnych, Są to: zbiorowiska szuwarów właściwych, łąki świeże rajgrasowe, łąki świeże z elementami roślinności kserotermicznej, murawy kserotermiczne. Wg wykonanej na zlecenie Urzędu Miasta Krakowa „Mapy roślinności rzeczywistej Miasta Krakowa i wyznaczenie obszarów przyrodniczo najcenniejszych niezbędnych do zachowania równo-wagi ekosystemu miasta” tereny muraw kserotermicznych Zakrzówka należą do obszarów o najwyższym walorze przyrodniczym.
- o 12 roślin naczyniowych objętych ochroną gatunkową: konwalia majowa, kruszyna pospolita, wilżyna bezbronna, pierwiosnek lekarski, kalina koralowa, dziewięciśń beżłodygowy, centuria pospolita, kruszczyk szerokolistny, kukułka szerokolistna, kosaciec syberyjski, sasanka łąkowa, pełnik europejski. Kosaciec syberyjski i sasanka łąkowa wymienione są na Polskiej Czerwonej Liście Roślin jako **zagrożone wyginięciem**.

Ptaki

- o około 60 gatunków ptaków, w tym dzierzba gąsiorek, pustułka, sowa-uszatka zwyczajna, dzięcioł zielony i zielonosiwy, liczne: słowik rdzawy, świerszczak, łożówka, pokrzewka cierniówka.

Nietoperze

- o ze względu na duże zróżnicowanie typów żerowisk i schronień (włącznie z miejscami zimowania i odbywania godów) Zakrzówek ma duże znaczenie dla różnych gatunków nietoperzy
- o stwierdzono tu występowanie nocka rudego, nocka Natterera, mrocza późnego, borowca, karlika większego, nocka dużego, gacka brunatnego i mopka. Wszystkie gatunki nietoperzy są chronione prawem międzynarodowym (wymienione w załączniku IV Dyrektywy Siedliskowej UE) i krajowym (**ścisła ochrona gatunkowa**). Spośród gatunków występujących na Zakrzówku dwa – mopek i nocek duży znajdują się w zał. II Dyrektywy Siedliskowej. Ponadto mopek znajduje się na Czerwonej liście zwierząt ginących i **zagrożonych w Polsce oraz na świecie**.

Pozostałe ssaki

- o z pozostałych (poza nietoperzami) ssaków warto wymienić **objętego ochroną gatunkową** gronostaja oraz zająca szaraka (gatunek łowny z okresem ochronnym, którego populacja w Polsce szybko spada).

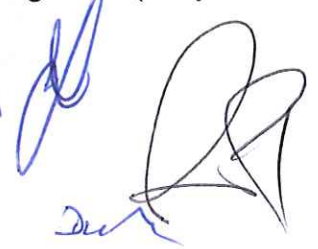
Owady

- o ponad 60 gatunków motyli dziennych, w tym modraszek telejus, modraszek nausitous i czerwończyk nieparek są objęte ochroną gatunkową; modraszek telejus, modraszek nausitous wymienione są w zał. II i IV Dyrektywy Siedliskowej (Załącznik II - Gatunki roślin i zwierząt będące przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, których ochrona wymaga wyznaczenia Specjalnych Obszarów Ochrony; Załącznik IV - Gatunki roślin i zwierząt będące przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, które **wymagają ochrony ścisłej**) oraz na Czerwonej Liście Zwierząt Ginących i Zagrożonych w Polsce. Są owadami najczęściej wymienianymi w międzynarodowych i krajowych dokumentach mówiących o zagrożeniach ochrony przyrody.
- o 11 gatunków trzmieli, które w Polsce są owadami prawnie chronionymi. Wśród nich znajdują się dwa rzadkie (trzmiel ogrodowy i drzewny) i dwa bardzo rzadkie gatunki (szary i paskowany) zaliczane do grupy **gatunków zagrożonych w Polsce**.

 Bdzera Konarska

 A.G.

- o 24 gatunki wążek, w tym żagnica południowa – gatunek wymieniony w Czerwonej Liście Zwierząt **Ginących i Zagrożonych w Polsce**

Plazy i gady

o 8 gatunków objętych ochroną gatunkową: traszka zwyczajna, traszka grzebieniasta występuje .tu szczególnie liczna populacja traszki grzebieniastej (zaliczonej do gatunków **zagrożonych w skali Europy**), żaba wodna, ropucha szara, kumak nizinny, jaszczurka zwinka, zaskroniec zwyczajny a zwłaszcza gniewosz plamisty gdzie zinwentaryzowane w czerwcu tego roku siedliska występujące na Zakrzówku powinny zostać objęte strefą ochrony zachowawczej czynnej gdyż jest to jeden z **najrzadszych krajowych gadów**. Wg ekspertyzy przeprowadzonej przez p. Stanisława Burego na zlecenie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie w czerwcu 2014 r. na terenie Zakrzówka występuje 12 miejsc rozrodu tego gada, w tym jedno duże oznaczone jako Z8 na terenie między ul. Wyłom i św. Jacka. Jest to jedna z najbogatszych stwierdzonych populacji tego gatunku w Polsce. Traszka grzebieniasta i kumak nizinny są gatunkami o najwyższej formie ochrony – wymienione w II i IV załączniku Dyrektywy Siedliskowej UE. Traszka grzebieniasta i **gniewosz plamisty** wymienione są w **Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt** . Strefa ochronna gniewosza, zgodnie z rozporządzeniem ministra środowiska z dnia 28 .09.2004 powinna wynosić -100 m ochrona stała a 500m – ochrona od marca do października

3. Znaczenie dla społeczności miasta.

Na obszarze Zakrzówka, kiedy jeszcze prowadzono działalność wydobywczą, dużą wagę i znaczenie przykładano do tworzenia równoczesnych form ochrony tego terenu i dążenia do rozwijania przyrodniczego tego miejsca. To właśnie zachodnią część w czynach społecznych w latach 50-tych XX wieku zalesiono i utworzono na niej infrastrukturę parkową w postaci alejek spacerowych, ławeczek, oświetlenia itp. Z czasem został utworzony na tym terenie park miejski, jako początek działań zmierzających do stopniowego poszerzania terenu chronionego, równocześnie z wygasającą działalnością wydobywczą w ówczesnych kamieniołomach wapiennych.

Lata 90-te to praktyczne zakończenie eksploatacji wydobywczej na terenie Zakrzówka, a zarazem dalsze działania mające na celu pełną rekultywację terenu i jego rozwój przyrodniczo-rekreacyjny służący mieszkańcom Krakowa.

W 1997 roku obszar Zakrzówka od ulicy Tynieckiej aż do ulicy św. Jacka, został włączony przez ówczesnego Wojewodę Krakowskiego do systemu ochronnego Bielańsko – Tynieckiego Parku Krajobrazowego. Za utworzeniem tej formy ochronnej już wówczas przemawiała argumentacja przyrodniczo-krajobrazowa i dostrzeżono konieczność ochrony tego miejsca jako obszaru o ogromnym potencjale służącym mieszkańcom Krakowa.

Obowiązujący do 2002 roku **plan zagospodarowania przestrzennego dla Zakrzówka**, zasadniczą większość obszarową zakwalifikował w kategorii **zieleni publicznej**, gdzie w znaczący sposób ograniczono jakąkolwiek formę inwestowania i zabudowywani terenu.

Należy również zwrócić uwagę na fakt, że w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Krakowa z 2003 roku znajdują się zapisy tekstowe i graficzne wskazujące na utworzenie kolejnych form ochronnych na Zakrzówku poza istniejącym parkiem krajobrazowym i parkiem miejskim w zachodniej części.

Zapisy te wskazują na utworzenie parku miejskiego na terenie między ulicą Wyłom a ulicą św. Jacka na obszarze około 22 ha i wskazują na powstałą wówczas listę rankingową parków przeznaczonych do utworzenia.

Dokument ten wskazuje również na rolę i znaczenie obszaru Zakrzówka w kategorii sportu, rekreacji i turystyki dla całego miasta Krakowa i kwalifikuje go jako obszar metropolitarny

Edyta Kowal

[Signature]

[Signature]

[Signature]

umieszczając go na liście obszarów o istotnym znaczeniu obok chociażby rozwoju portu lotniczego.

W Strategii Rozwoju Krakowa, przyjętej w dniu 13 kwietnia 2005 r, jest konkretne wskazanie na to, by pozostawiać obszarami zielonymi te miejsca, które we wcześniejszych planach zagospodarowania przestrzennego miasta Krakowa miały właśnie kategorię obszarów zielonych.

Ostatni okres 2006–2009 to etap, kiedy Zakrzówek na podstawie udokumentowanych badań i analiz naukowych został zakwalifikowany do potencjalnego obszaru w ramach programu ochronnego Natura2000. Zostały wskazane obszary występowania na terenie Zakrzówka, między ulicami Wyłom a św. Jacka, roślin i zwierząt chronionych przepisami unijnymi i krajowymi.

Historia działań i planów ochronnych związanych z obszarem Zakrzówka wskazuje, że wizja rozwojowa dla tego miejsca, zarówno na szczeblu rządowym (Wojewoda Małopolski), **jak i na szczeblu samorządowym (Prezydent Miasta Krakowa i Rada Miasta Krakowa), zawsze była wizją na rzecz dalszej** ochrony krajobrazowo-przyrodniczej i rozwijania tego miejsca w aspekcie rekreacyjnym czy sportowym.

Ogromne poparcie społeczne, uwidocznione w ostatnich dziesięciu latach, dla ochrony obszarowej i przestrzennej Zakrzówka potwierdza oczekiwania mieszkańców i ich nastawienie wobec dalszych działań bezpośrednio rzutujących na kształt przestrzenny tego terenu.

Presja społeczna dla utrzymania charakteru ochronno-rekreacyjnego Zakrzówka jest jedynie potwierdzeniem zamierzeń podjętych jeszcze w latach 90-tych XX wieku. Biorąc pod uwagę istniejące tu walory przestrzenno-przyrodnicze, ochrona tego obszaru rekreacyjno-wypoczynkowego dla mieszkańców Krakowa stanowi cel nadrzędny.

Proponowany zespół przyrodniczo-krajobrazowy jest dopełnieniem polityki samorządowej prowadzonej na przestrzeni wielu lat w połączeniu z oczekiwaniami mieszkańców Krakowa na rzecz wprowadzania rekreacji, sportu i wypoczynku jako jedynych działań na tym obszarze.

Obszar Zakrzówka jest tradycyjnym terenem wypoczynkowym Krakowian. Jest wykorzystywany w celach sportowych (wspinaczki skalnej, nurkowania, jazdy na rowerze), edukacji przyrodniczej oraz spacerów. Ustanowienie zespołu przyrodniczo-krajobrazowego oraz strefy ochrony gniewosza nie spowoduje ograniczeń w rekreacyjnym wykorzystaniu terenu przez mieszkańców Krakowa. Zakrzówek zasługuje na ochronę ze względów przyrodniczych, kulturowych, edukacyjnych i rekreacyjnych. Proponowany do objęcia ochroną teren spełnia ustawowe przesłanki dla ustanowienia zespołu przyrodniczo-krajobrazowego.

Literatura:

„Ekspertyza – Inwentaryzacja i waloryzacja Dębnicko-Tynieckiego Obszaru Łąkowego – zgłoszonego do ochrony jako obszar Natura 2000, ze szczególnym uwzględnieniem terenu Zakrzówka”, opracował zespół pod kierunkiem dr Kazimierza Walasza, Instytut Nauk o Środowisku Uniwersytet Jagielloński Kraków 2008

Dubiel E. „Mapa zbiorowisk roślinnych II Kampusu Uniwersytetu Jagiellońskiego i okolic”, Instytut Botaniki Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2005 A

„Atlas roślinności rzeczywistej Krakowa”, Urząd Miasta Krakowa, Kraków 2008

Kudlek J., Pępkowska A., Walasz K., Weiner J., „Konceptcja ochrony różnorodności biologicznej miasta Krakowa”, Instytut Nauk o Środowisku Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2005

„Atlas otoczenia kampusu 600-lecia odnowienia Uniwersytetu Jagiellońskiego”, Instytut Geografii i Gospodarki Przestrzennej Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2007

 Bodera K.

 Akw...

 D...

Raport z inwentaryzacji gniewosza plamistego na terenie Tyńca i Zakrzówka z dnia 31.10.2011 na zlecenie RDOŚ w Krakowie autor Stanisław Bury

Praca Magisterska z roku 2013 pt. „Występowanie gniewosza plamistego (*Coronella austriaca*) w okolicach Krakowa”, Wydział Biologii i Nauk o Ziemi Uniwersytetu Jagiellońskiego, autor Bartłomiej Zając.

Informacje o stwierdzeniu nowego stanowiska gniewosza plamistego na terenie nieużytkowanego kamieniołomu zwanego małym na Zakrzówku autor S. Bury z dnia 30.06.2014r.

Bartłomiej Zając

Stanisław Bury

[Signature]

[Signature]

[Signature]

[Signature]

[Signature]